

7. december 2009

### Supplement til forslag

til

Lov om ændring af universitetsloven

(Beskyttelse af universitetsbetegnelsen)

#### § 1

5. Efter § 33 indsættes i *kapitel 5*:

»§ 33 a. Betegnelsen universitet eller tilsvarende betegnelse på andre sprog samt forkortelser heraf må kun anvendes af universiteter omfattet af denne lov og af institutioner, som i medfør af anden lov er tillagt ret hertil.

*Stk. 2.* Stk. 1 finder ikke anvendelse på:

- 1) Udenlandske universiteter, som efter national lovgivning eller international aftale er offentligt anerkendt som universitet, eller i aftalen har opnået retten til betegnelsen.
- 2) Institutioner m.v., der i medfør af EU/EØS-reglerne i øvrigt har ret til at markedsføre sig her i landet under denne betegnelse.
- 3) Institutioner m.v. i Danmark, der i udlandet af en international anerkendt akkrediteringsinstitution er blevet akkrediteret til betegnelsen universitet eller har fået deres uddannelser akkrediteret som universitetsuddannelser.

#### § 2

*Stk. 1.* Loven træder i kraft efter videnskabsministerens nærmere bestemmelse herom.

*Stk. 2.* For institutioner, virksomheder eller lignende, som ved lovens ikrafttræden udbyder uddannelsesaktiviteter under betegnelsen universitet, har universitetslovens § 33 a, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, virkning 5 år fra lovens ikrafttræden jf. stk. 1

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser*

*Til § 1*

Til nr. 5

Med forslaget begrænses anvendelsen af universitetsbetegnelsen til universiteter omfattet af universitetsloven og andre institutioner, der har hjemmel hertil i lovgivning. Forbuddet berører således ikke institutioner på Undervisningsministeriets område, der allerede ved lov har fået mulighed for f.eks. at anvende betegnelsen university college.

Bestemmelsen formulering om international aftale omfatter institutioner eksempelvis UN University oprettet under FN (Forenede Nationer). Med international aftale menes derudover institutioner oprettet med hjemmel i en folkeretlig traktataftale mellem to eller flere stater.

For at sikre en effektiv beskyttelse omfattes også oversættelser af betegnelsen universitet eksempelvis "university" eller tilsvarende oversættelser på andre sprog. Der er altså tale om en beskyttelse af betegnelsen gennem et forbud mod en bredere anvendelse af universitetsbetegnelsen.

Forbuddet er alene et markedsføringskrav. Der er ikke tale om forbud mod visse virksomheder, der har til formål at udstede uddannelsesdiplomer, eller på anden vis regulering af sådanne uddannelsesvirksomheder, der eksempelvis udbyder ikke akkrediterede uddannelser m.v. Disse kan fortsat udbyde undervisningsydelser, men under et andet navn.

Videnskabsministeren forestår håndhævelsen af forbuddet om nødvendigt gennem fogedforbud, tvangsbøder e.l. efter de almindelige regler i retsplejeloven herom.

Med udtrykket "betegnelse" menes institutionens eller virksomhedens titel eller navn. Den officielle titel eller navnebetegnelse omfattes af forbuddet. I det tilfælde, hvor institutionen eller virksomheden har en anden officiel betegnelse, men sideløbende anvender universitetsbetegnelsen som et "kaldenavn", udstrækkes forbuddet ligeledes hertil. Forbuddet omfatter også den situation, hvor universitetsbetegnelsen helt eller delvis indgår i institutionens eller virksomhedens titel eller navn.

Kun, når der er tale om en situation, hvor en institutions eller virksomheds titel er egnet til forveksling med egentlig universitetsvirksomhed, vil denne være omfattet af forbuddet. En boghandel eller cafe vil således ikke være afskåret fra at anvende betegnelsen "universitetsboghandel" eller "universitetscaféen".

Endvidere omfattes forkortelser af universitet, eksempelvis "uni", hvis de bruges som betegnelse for eller i sammenhæng med uddannelses- og universitetsvirksomhed.

*Til stk. 2*

Formålet med bestemmelsen i nr. 1, stk. 2, er at sikre, at traditionelle udenlandske universiteter, der måtte ønske at udbyde undervisning i Danmark, ikke bliver omfattet af forbuddet. Det forudsættes, at disse er oprettet, reguleret, godkendt eller på anden måde anerkendt efter national lovgivning. Da ikke alle stater har fastsat en egentlig godkendelsesprocedure for statslige eller private institutioner eller virksomheder brug af universitetsbetegnelsen, skal bestemmelsen forstås bredt, således at alle institutioner der i traditionel forstand er anerkendt i deres hjemland, vil være undtaget. En udenlandsk institution vil således f.eks. være omfattet af undtagelsesbestemmelsen, såfremt denne modtager direkte eller indirekte offentlig økonomisk støtte eksempelvis som et decideret økonomisk tilskud til drift mv. eller i form af særlig regulering af skatteforhold eller lignende. Endvidere vil institutionen kunne være omfattet, såfremt dennes udbudte uddannelser er godkendt eller på anden vis kvalitetssikrede efter bestemmelserne i den nationale lovgivning. Til denne vurdering gælder bemærkningerne til stk. 3 tilsvarende.

Bestemmelsen i nr. 2, stk. 2, er indsat for at sikre, at forbuddet er i overensstemmelse med EU-retten. Forbuddet i stk. 1 kan - for så vidt angår de institutioner m.v., der ikke er omfattet af stk. 2, nr. 1 - udgøre en restriktion i adgangen til at etablere sig og tilbyde undervisningsydelser mod betaling i Danmark, jf. EF-traktatens artikel 43 (efter Lissabon-traktatens ikrafttrædelse: TEUF art. 49) om den frie etableringsret. Som omtalt i de almindelige bemærkninger, er formålet med forbuddet bl.a., at potentielle studerende ikke bibringes den fejlopfattelse, at undervisning fra et sådan universitet er godkendt af staten og formelt kompetencegivende. Det er vurderingen, at en restriktion af etableringsretten således er egnet og

proportional og begrundet i overensstemmelse med praksis for TEF art. 43. Det er endvidere opfattelsen, at mindre indgribende midler såsom eksempelvis omfattende oplysningskampagner ikke er egnet til at opnå ovennævnte hensyn.

Undervisningsvirksomheder, der alene udbyder deres kurser mv. i andre EU-lande end Danmark, vil som udgangspunkt ikke vil være omfattet af forbuddet - også selvom disse på for eksempel internettet tilbyder en dansksproget udgave af deres undervisningstilbud.

Tjenesteydelseslovens § 11, der gennemfører servicedirektivets (direktiv 2006/123/EF) artikel 16, regulerer udbud af midlertidige tjenesteydelser i Danmark fra en tjenesteyder etableret i et andet EU-land. EF-Domstolen har i den forbindelse fundet, at undervisningsinstitutioners undervisningsydelser er "tjenesteydelser" i traktatens forstand, hvis institutionen drives erhvervsmæssigt, jf. sag C-318/05, Kommissionen mod Tyskland. I tilsvarende omfang er undervisningsydelser også "tjenesteydelser" i servicedirektivets forstand. Undervisningsvirksomheder der midlertidigt udbyder undervisningsydelser her i landet, kan derfor være omfattet tjenesteydelseslovens § 11.

Det følger af tjenesteydelseslovens § 11, at alle restriktioner i adgangen til midlertidigt at udbyde tjenesteydelser (det vil sige uden at etablere sig) i Danmark fra en tjenesteyder etableret i et andet EU-land, enten skal være begrundet i den offentlige orden, sikkerhed, sundhed eller miljøhensyn. De hensyn, der begrunder forbuddet mod anvendelse af betegnelsen universitet kan næppe karakteriseres som et disse fire hensyn. Derfor kan et forbud ikke udstrækkes til at omfatte udbydere af midlertidige tjenesteydelser. Henset til, at der for at være omfattet af tjenesteydelsesreglerne alene skal være tale om et midlertidigt udbud af undervisningsydelser her i landet, er det vurderingen, at denne undtagelse vil have et begrænset anvendelsesområde.

En dansk institution, der anvender betegnelsen universitet, kan søge en udenlandsk akkreditering af en udbudt uddannelse eller lader denne kvalitetssikre af en udenlandsk institution. Bestemmelsen i stk. 2, nr. 3 tager højde for at en sådan akkreditering skal være international anerkendt. dvs. foretaget af en institution, der følger de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring, herunder akkreditering, og har dokumenteret dette f.eks. ved at være optaget i det europæiske register for kvalitetssikringsinstitutioner (European Quality Assurance Register, EQAR).

## *Til § 2*

Til stk. 1.

Det er vurderingen, at forbuddet udgør en teknisk forskrift i henhold til EU-direktiv 98/34. (Informationsproceduredirektivet). Dette betyder, at forslaget skal notificeres til Europa-Kommissionen jf. direktivets artikel 8. Direktivets artikel 9 foreskriver, at medlemsstater skal udsætte vedtagelsen af en teknisk forskrift i 3 måneder fra Kommissionens modtagelse af notifikation (stand still-periode).

Notifikationsprocessen indebærer en tidsmæssig forskydning for, hvornår loven kan træde i kraft. Bestemmelsen tager med formuleringen højde herfor.

Til stk. 2.

Den 5-årige overgangsperiode fra lovens ikrafttrædelsestidspunkt sikrer, at allerede eksisterende institutioner eller virksomheder, der i dag benytter betegnelsen universitet gives en rimelig tid til at indrette deres virksomhed under et andet navn. Længden på overgangsperioden er fastsat under hensyn til længden af et fuldt kandidatuddannelsesforløb, sådan at allerede optagne studerende vil kunne færdiggøre den uddannelse, de er blevet stillet i udsigt af den pågældende udbyder efter de nugældende regler.

Det bemærkes, at forbuddet gælder umiddelbart for institutioner m.v., som ikke før ikrafttrædelsestidspunktet har anvendt betegnelsen "universitet".